

**Vlaams Instituut voor de Zee vzw
Flanders Marine Institute**

Wetenschappelijke Commissie

10 juni 2022

Bijlage 1

**Verslag wetenschappelijke
commissie 17 maart 2022**

Wetenschappelijke kerngroep 17 maart 2022 – 14:00

Locatie: VLIZ-kantoren te Oostende (zaal: auditorium)

Verslag

De bijlagen kunnen vanaf 14 maart 2022 gedownload worden via deze link:

<http://www.vliz.be/docmanager/>

Aanwezig:

Bart Deronde, Colin Janssen, Jan Mees, Tina Mertens, Karen Rappé, Jan Seys, Bart Sonck, Eric Stienen, Gert Verreet, Toon Verwaest, Filip Volckaert

1. Goedkeuring agenda en eventuele bijkomende punten vanwege de leden

Voorzitter Colin Janssen stipt aan dat de volgende vergaderingen bij voorkeur terug fysiek zullen plaatsvinden. Er zijn geen bijkomende agendapunten.

2. Verslag vergadering kerngroep van 10 december 2021: goedkeuring en overlopen actiepunten (**Bijlage 1**)

Er was één actiepunt op de vergadering van 10 december 2021:

ACTIEPUNT: VLIZ herbekijkt de data voor de vergaderingen van 2022, en communiceert die via een Outlook-invitation.

Dit actiepunt is uitgevoerd (zie ook agendapunt 9).

Jan Mees vult aan dat de onderzoeksagenda ter vergadering van het Bestuursorgaan is goedgekeurd. Er is intussen ook een nieuw convenant met de Vlaamse overheid afgesloten. En de twee overeenkomsten met de Provincie West-Vlaanderen (Blue Accelerator i.s.m. POM West-Vlaanderen; algemene werking) zijn in de afrondingsfase.

Wat het convenant met de Vlaamse overheid betreft zijn er enkele accentverschuivingen. Eén is het verhoogd inzetten op de netwerking (“gezond marien ecosysteem, met VLIZ als katalysator”), het tweede accent is een extra focus op de klimaatproblematiek.

3. Informatieve bijlagen (**Bijlage 2**)

- Overlopen en rondvraag
- Frequentie informatieve bijlagen

Jan Mees licht toe. Wat evenementen betreft worden vermeld: de VMSD op 2 maart (online/vooraf gemonteerd, goed bijgewoond en succesrijk; met boodschap van minister Crevits); de Grote Schelpenteldag op 19 maart (voor het eerst met navolging in Nederland); en de Blue Economy Science Summit (BESS) op 18 mei.

In de bijlage van projectvoorstellen zijn heel wat proposals (al dan niet reeds goedgekeurd) opgenomen, een aantal nooit eerder gezien in de geschiedenis van het VLIZ, vooral gefinancierd vanuit Europese programma's. Jan Mees overloopt de meest in het oog springende Europese

projecten en vermeldt dat het VLIZ momenteel wordt doorgelicht in het kader van de verlenging van het ESFRI-LifeWatch project. Tevens komt het nieuwe project Testerep aan bod (reconstructie kustvorming voorbij 5000 jaar aan onze kust), als voorbeeld van initiatieven met heel wat stakeholder interactie. VLIZ is ook betrokken bij twee Belspo-projecten, waaronder ‘Waldo’ dat als uitvalsbasis de nieuwe Belgica gebruikt, een voorbeeld van de complementariteit tussen het Vlaamse en federale niveau op vlak van de inzet van varende platformen.

Drie samenwerkingsovereenkomsten worden vermeld. Met ILVO is een nieuwe MoU afgesloten n.a.v. de oplevering van het gezamenlijke nieuwe gebouw, met daaraan gekoppeld een actieplan in aansluiting bij de wens van minister Crevits om de complementariteit tussen beide instellingen verder te versterken. Daarnaast is er een samenwerkingsovereenkomst getekend met ULCO in N-Frankrijk, verder opgevolgd binnen een technisch overleg. Een derde ondertekende overeenkomst behapt de samenwerking (communicatie, data) met MOW rond kustbescherming, geconcretiseerd in het Living Lab Raversijde.

Naar publicaties toe wordt Testerep magazine vermeld en de start van een institutioneel Twitter-account (naast dat van Jan Mees). Qua infrastructuur is VLIZ volop bezig met de aanwerving van een state-of-the-art 11meter werkboot voor kust nabije activiteiten (robotica, duikwerk, etc.), wat ontlasting betekent voor de RV Simon Stevin. De werkboot valt onder de VLIZ-werking.

VLIZ stelt voor om de frequentie van de informatieve bijlagen te verlagen naar tweemaal per jaar (één in voorjaar, één in najaar). De huidige frequentie (viermaal per jaar) en omvang zorgen voor een zeer grote institutionele overhead. Tijdens de open wetenschappelijke commissie kan in detail gegaan worden over bepaalde topics. Tevens kan steeds extra info worden opgevraagd, aldus voorzitter Colin Janssen.

BESLISSING: De actualisering van de informatieve bijlagen wordt teruggebracht van viermaal naar twee keer per jaar (voorjaar, najaar).

4. Infrastructuur (**Bijlage 3**)

- Vaarschema Simon Stevin 2022
- Stand van zaken Blue Accelerator

- Stand van zaken Marine Robotics Centre
- Stand van zaken Marien Station Oostende en InnovOcean Campus

Jan Mees licht toe. Het vaarschema van de RV Simon Stevin werd bijgevoegd. Het schip is in onderhoud/droogdok sinds 14 februari en dit tot 18 maart. De coronamaatregelen blijven voorlopig nog steeds gelden (maximaal 10 en 4 opvarende wetenschappers voor respectievelijk dagtochten en meerdaagse tochten), educatieve tochten laten 20 studenten/begeleiders toe mits die aan dek blijven en mondklappers dragen. Er wordt aangestipt dat dit de werking niet gemakkelijk maakt, met name bij de meerdaagse tochten. Als formeel advies stelt de Wetenschappelijke Commissie dat hier moet gezocht worden naar een meer werkbare oplossing.

Er werd een update toegevoegd van de Blue Accelerator en de rol die VLIZ hierin speelt. De afspraken kaderen in een samenwerkingsovereenkomst met de Provincie West-Vlaanderen en de POM West-Vlaanderen, dit jaar van start gegaan. Filip Volckaert stelt enkele technische vragen rond wat gemeten wordt op de Blue Accelerator (degradatieproducten Chl-a, fosfaten/silicaten,...). Tina zal extra informatie rond metingen Blue Accelerator opvragen en delen.

Een update van het robotica center staat in de informatieve bijlagen. De campagne met de Belgica is uitgesteld met enkele maanden vanwege technische defecten. De glider krijgt de naam Yoko, naar Yoko Tsuno, stripheldin en wetenschappelijk duikster.

De InnovOcean Campus werd op 16 maart voorlopig opgeleverd. ILVO trekt in het nieuwe gebouw in april-mei 2022. VLIZ en zijn internationale partners verhuizen op 5 september 2022. De provincie zal tegen oktober 2022 inhuizen. De minister opent het gebouw officieel op 18 oktober 2022. Tegen die datum zal tevens de 'kunst in opdracht' klaar zijn.

De Ocean InnovOcean Space zit op schema en wordt tegen oktober 2022 opgeleverd.

ACTIEPUNT: Het Bestuursorgaan wordt op de hoogte gebracht van de aanslepende capaciteitsproblemen aan boord van de RV Simon Stevin, met name bij meerdaagse campagnes.

ACTIEPUNT: VLIZ biedt extra informatie over welke metingen zullen geschieden op de Blue Accelerator.

5. Charter Dienstverlening (**Bijlage 4**)

Tina Mertens licht toe. Sinds 2017 heeft het VLIZ vormgegeven aan zijn bijkomende mandaten gerelateerd aan het wetenschappelijk onderzoek en de blauwe economie. De instelling doorliep een snelle groei- en leercurve, waarbij het de afgelopen jaren een transitie doormaakte van pure dienstverlener naar volwaardige partner in wetenschappelijke onderzoeksinitiatieven en -projecten. Een nieuw model van dienstverlening ontstond om de verwachtingen ten aanzien van zijn bijkomende mandaten af te stemmen met zijn historische dienstverlening, en dit voor de verschillende doelgroepen.

Dit charter focust op de dienstverlening ten aanzien van actoren in het onderzoekslandschap. In de eerste plaats binnen Vlaanderen, maar ook daarbuiten. Dienstverlening binnen bilaterale samenwerkingsovereenkomsten of afzonderlijke oproepen voor dienstverlening (zie verder) vallen buiten dit charter. Voor dienstverlening ten aanzien van actoren in de blauwe economie wordt verwezen naar het [Strategisch Plan ‘Beleidsadvies Blauwe Economie’](#) (2017).

Voor aanvragen die kaderen binnen lopende projecten (e.g. ESFRI's) wordt verwezen naar de specifieke afspraken die binnen het partnerschap overeengekomen werden.

Voor de inzet van vaartijd en andere belangrijkere dienstverlening is er nood aan enige realiteitszin. Het zal een moeilijke oefening blijven, met een niet onbelangrijke grijze zone. Dit charter is dus vooral een kader, waarna gepraat dient te worden en in eer en geweten gezocht wordt naar een werkbare oplossing.

Gert Verreet verwijst ook naar inzet van personeel bij de organisatie van events, het maken van websites, etc. Het maken van websites is niet de corebusiness van VLIZ, voor de organisatie van events ligt dit mogelijk anders. Tina Mertens vult aan dat er in het geval van events steeds iemand van VLIZ dient betrokken te zijn, en dat VLIZ niet marktverstrend mag optreden.

Eric Stienen verwijst ook naar de adviesvragen door INBO, die tot voor kort gratis en op vraag werden beantwoord, maar recent werden bijgesteld. Hij adviseert om het aantal beoordelingscriteria zo beperkt mogelijk te houden.

Bart Sonck vraagt hoe het zit met de prioriteitsregels aan boord van de RV Simon Stevin. Jan Mees antwoordt dat dit los staat van dit charter. Bart Sonck meldt dat ze bij ILVO aparte tarieven hebben voor dienstverlening om niet marktverstrend te zijn.

Filip Volckaert vraagt, rond dienstverlening binnen bilaterale samenwerkingsovereenkomsten, wie finaal beslist. Colin Janssen antwoordt dat hier gestreefd is naar duidelijkheid, en dat VLIZ

de eindbeslissing neemt, na mogelijk diverse rondjes onderhandelen tussen de aanvrager en VLIZ. De procedure garandeert voldoende kans op dialoog.

ACTIEPUNT: Tina past het charter aan conform de gemaakte opmerkingen en in de geest van het doel van dit document.

6. Filantropie

- a) werkplan en begroting 2022 (**Bijlage 5**)
- b) toekomstplannen VLIZ-filantropie

Jan Mees leidt in met de melding dat de uitvoering van het luik VLIZ-filantropie door het Bestuursorgaan volledig is gemandateerd naar de Wetenschappelijke Kerngroep toe.

Karen Rappé licht toe en documenteert de begroting. De bijna verdubbeling van de inkomsten in 2021 komt voor een belangrijk deel op het conto van BMRI-beurs sponsoring, individuele donaties en een stijgend ledenaantal (tot 950 nu). Bart Deronde vraagt hoe wordt omgesprongen met niet-bestede middelen op het eind van het jaar. Die worden meegenomen naar het volgende jaar, wat de nood aan mogelijk bijkomende initiatieven onderbouwt.

De begroting 2022 wordt overlopen. Nieuw is dat bepaalde particuliere donoren zelf willen aanstippen rond welk thema dient te worden gewerkt. Uit de discussie volgt dat de wetenschap voorop dient te staan, en dat het VLIZ voorzichtig dient te handelen in het ingaan hierop. Het aanreiken van een aantal ‘overkoepelende thema’s’ kan helpen om de autonomie binnen het VLIZ te behouden. Wel kan worden ingegaan op de vraag als die aansluit bij de grote uitdagingen zoals ‘Klimaat’, ‘Biodiversiteit’,...

Er worden verschillende voorstellen en actiepunten geformuleerd:

Het voorstel om personeelskosten voor tewerkstelling boven de 0,5 VTE (Karen) reeds betaald door VLIZ, voortaan te vergoeden vanuit De Zee als Goed Doel, weliswaar enkel in de optiek van een inkomstenverhoging binnen De Zee als Goed Doel, wordt goedgekeurd.

Dit jaar ontving het VLIZ één kandidatuur voor het Zuiden. Bij de kandidaturen van de predocs zaten twee voorstellen die inhoudelijk niet in competitie konden treden met de andere voorstellen, maar die eerder aanleunden bij een zuidbeurs, zij het dat ze voldeden aan de huidige voorwaarden. Wie is er bereid om de criteria voor de predoc BMRI-beurzen voor het Zuiden mee te herbekijken? Filip Volckaert haalt een Zweeds systeem (ESF) aan waar mogelijk aansluiting kan bij gevonden worden of waaruit inspiratie kan worden geput. Gert noemt ook de kanalen van FUST om de disseminatie in het zuiden te bewerkstelligen.

Twee jaar terug werd geopteerd om een ‘Ostend working group’ op te richten die samen rond een bepaald topic (‘Ocean & Human Health’) een paper schrijft. Intussen zijn we twee jaar verder en dringt een beslissing zich op. Mogelijk kan het VLIZ in 2022 een testfase doorlopen voor dit concept aan de hand van het topic Ocean & Human Health (zie bijlage c). Wat onkosten betreft wordt het traject begeleid door een facilitator (à rato 2.000 EUR), de experten komen eenmaal samen in Oostende voor 2 of 3-daagse werksessie. Hun reis-en verblijfskosten worden vergoed à rato 750 EUR/pers, met een geschat aantal auteurs van acht personen.

Uit de discussie rond de ‘Ostende working group’ volgt dat er nood is aan het identificeren van onderzoekiaten, vooral in de link tussen fundamenteel onderzoek en beleidstoepassingen. Beslissing is om binnen VLIZ een aanzet tot voorstel te doen dit jaar, dat kan uitmonden in een beleidsondersteunende A1-paper.

Er blijkt ook een tekort aan Afrikaanse ‘early career scientists’ op belangrijke internationale mariene conferenties. De vraag stelt zich of er in 2022 - of vooruitkijkend naar 2023 - in België dergelijke conferenties gepland zijn. Filip Volckaert verwijst naar een overzicht van dergelijke conferenties.

Het VLIZ polst bij de wetenschappers achter het project Kustbeheer Chili of het beschikbare bedrag (2.275 EUR) van dienst kan zijn en/of we hen op een andere manier kunnen ondersteunen.

ACTIEPUNT: oproep aan de leden om de predoc BMRI-beurzen voor het Zuiden mee te herbekijken

ACTIEPUNT: Karen (VLIZ) werkt aanzet uit tot voorstel voor de opzet van een ‘Ostend working group’ in 2023, en stelt dit voor op volgende vergadering.

BESLISSING: het begrotingsvoorstel filantropie 2022 wordt goedgekeurd, incl. de personeelskosten voor tewerkstelling boven de 0,5 VTE (Karen) reeds betaald door VLIZ, voortaan vergoed door De Zee als Goed Doel, weliswaar enkel in de optiek van een inkomstenverhoging binnen De Zee als Goed Doel.

7. Update EU-ontwikkelingen

Gert Verreet geeft toelichting rond de Missies en het Blue Economy partnership. EWI is zeer verheugd rond de grote inzet van het VLIZ binnen de nieuwe calls en het partnerschap.

In het kader van de Missies (5 + transversale niveaus), wordt het complex om gezien de snelheid en de interacties alles tijdig en doelgericht rond te krijgen. De snelle opeenvolging van calls maakt het niet eenvoudig om het overzicht te behouden. De ambities van de Missies worden als zeer hoog ingeschat en het is niet duidelijk hoe die gerealiseerd kunnen worden.

Ook bij de partnerschappen – consortia van financiers en in-kind sponsors – is VLIZ betrokken. Het is nog onduidelijk wanneer de eerste calls worden gelanceerd.

8. Vertegenwoordiging in wetenschappelijke kerngroep

Colin Janssen licht toe. Hij stelt voor dat bij de start van het nieuwe convenant, iedereen bij zijn instelling nagaat wie de vertegenwoordiging op zich neemt.

ACTIEPUNT: de directeurs/rectoren van alle in de WetCom vertegenwoordigde instellingen zullen door het VLIZ aangeschreven worden met de vraag om de vertegenwoordigers van hun instellingen aan te duiden (of herbevestigen) en dit voor de duur van 5 jaar.

9. Data en locatie volgende vergaderingen

- Vrijdag 10 juni 2022 ([Huis Van 't Sestich](#) (lokaal 02.10 HOGS), Naamsestraat 69, 3000 Leuven)
- Vrijdag 7 oktober 2022
- Vrijdag 2 december 2022 - klankbordgroep (Oostende)

10. Varia

Jan Mees nodigt uit tot een kleine receptie.